

ETIČKI KODEKS
NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI
DOMA UČENIKA SUŠAK

lipanj 2015. godina

SADRŽAJ:

I. OPĆE ODREDBE	str.	3
II. TEMELJNA NAČELA	str.	4
III. PROFESIONALNOST ODGAJATELJA I STRUČNIH SURADNIKA	str.	7
IV. ODNOS PREMA UČENICIMA	str.	8
V. ODNOS PREMA RODITELJIMA	str.	8
VI. ODNOS PREMA KOLEGAMA	str.	9
VII. ODNOS RADNIKA OPĆENITO	str.	9
VIII. ODNOS PREMA INSTITUCIJI	str.	9
IX. ODNOS PREMA DRUGIM INSTITUCIJAMA	str.	10
X. JAVNI NASTUP	str.	10
XI. ETIČKO POVJERENSTVO	str.	10
XII. PRITUŽBE NA NEPOŠTIVANJE ETIČKOG KODEKSA	str.	11
XIII. UPOZNAVANJE RADNIKA S ETIČKIM KODEKSOM	str.	12
XIV. JAVNOST ETIČKOG KODEKSA	str.	12
XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	Str.	13

Na temelju članka 58. stavak 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 126/12, 94/13 i 152/14) te članka 60. Statuta Doma učenika Sušak, Domski odbor Doma je na svojoj 22. redovnoj sjednici održanoj dana 09.06.2015. godine, a nakon provedene rasprave na Odgajateljskom vijeću (03.06.2015. godine), Vijeću roditelja (09.06.2015. godine) i Vijeću učenika (27.05.2015. godine) donio

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI DOMA UČENIKA SUŠAK

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (u daljnjem tekstu: odgajatelji, stručni suradnici i ostali radnici) Doma učenika Sušak (u daljnjem tekstu: Dom) je skup pravila dobrog ponašanja koja proizlaze i temelje se na Ustavnim načelima, moralnom sustavu i načelima profesionalne etike.

Temeljne vrijednosti jesu: poštenje, međusobno uvažavanje, ljudsko dostojanstvo, osobna odgovornost, izvrsnost i sloboda.

Primjena ovog Etičkog kodeksa pretpostavlja dobru namjeru, objektivnu i poštnu prosudbu.

Osobna je odgovornost i zadaća svakog radnika ostvarenje najviših etičkih standarda osobnog ponašanja, poticanje etičkog ponašanja kod svojih učenika, suradnika i kolega te savjetovanje se s kolegama oko etičkih dvojbi.

Svaki radnik u svom djelovanju dopunjava i oplemenjuje pravila dana ovim Etičkim kodeksom osobnim sustavom humanih vrijednosti, vlastite kulture i životnog iskustva.

Etički kodeks je podložan izmjenama i dopunama u skladu s razvojem djelovanja Doma. Izrazi koji se u ovom Kodeksu koriste za osobe u muškom rodu su neutralni i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 2.

Svrha Etičkog kodeksa je utvrditi opće etičke smjernice i postupke vezane uz njih, upozoriti na dužnosti i obveze te promicati etičke vrijednosti specifične za djelatnost učeničkog doma u najširem smislu.

Promicanje etičkih vrijednosti i etičkoga ponašanja u ovom kodeksu - obveza je svih radnika Doma, učenika, roditelja i ostalih zainteresiranih osoba - korisnika usluga Doma.

II. TEMELJNA NAČELA

1. Načelo uvažavanja ljudskih prava

Članak 3.

Dom svakom radniku, učeniku i ostalim korisnicima Doma mora osigurati uživanje ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Doma te druga prava zajamčena Ustavom i propisima Republike Hrvatske.

2. Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 4.

Svi radnici Doma, učenici i roditelji trebaju biti poštovani kao osobe - u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo. Svim radnicima Doma, učenicima i roditeljima mora biti osigurano pravo na privatnost.

3. Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 5.

Dom je dužan osigurati zaštitu i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvarati pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i urediti zaštitu od diskriminacije svakog učenika i radnika Doma kao i zaštitu od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije.

Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

4. Načelo profesionalnosti i stručnosti u radu

Članak 6.

Od radnika Doma očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima, kolegama, roditeljima i ostalim suradnicima.

U svojem djelovanju radnici Doma trebaju slijediti načela profesionalne izvrsnosti, objektivnosti, razboritosti, pravilnosti, dijaloga, tolerancije i humanosti.

Obveza je svakog radnika Doma poštovanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te stalnog stručnog usavršavanja.

Svi radnici Doma trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima te se kloniti procjenjivanja stručnosti svojih kolega i javnog iznošenja takvih procjena.

Verbalna i neverbalna komunikacija radnika Doma treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u Domu i zajednici.

5. Načelo mirnog suživota

Članak 7.

Obveza je svih radnika Doma svojim ponašanjem stvarati dobro i ugodno radno ozračje u Domu.

Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost.

Uznemiravanje je svaki verbalni, neverbalni ili fizički čin, kojim se ponižava, zastrašuje ili vrijeđa druga osoba, njezino osobno dostojanstvo, smanjuje kvaliteta života, te ometa obavljanje radnih zadataka.

Svako spolno uznemiravanje je neprihvatljivo.

Spolno uznemiravanje je ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, izlaganje spolno uvredljivog i uznemiravajućeg materijala te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta.

Neprihvatljivo je nedolično oblačenje koje kod drugoga izaziva nelagodu.

Neprihvatljivo je konzumiranje nedozvoljenih sredstava koja su društveno štetna.

Treba izbjegavati situacije koje između radnika mogu dovesti do sukoba interesa (npr. obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.)

Svaki oblik uznemiravanja koje je počinio radnik Doma, učenik, roditelj ili skrbnik treba prijaviti nadležnoj instituciji.

6. Načelo objektivnosti

Članak 8.

Radnici Doma i korisnici trebaju težiti objektivnosti.

Radnici Doma ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihov odnos s drugim osobama i objektivnost u radu.

Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega radnika Doma treba počivati na kriterijima koji su relevantni za obavljanje djelatnosti ili profesionalne obveze.

7. Načelo autonomije rada

Članak 9.

Svaki radnik Doma ima pravo na profesionalnu autonomiju, ali unutar okvira zakona i propisanih ciljeva djelatnosti.

8. Načelo poštenja u radu

Članak 10.

U obavljanju djelatnosti radnici Doma trebaju se ponašati pošteno i odgovorno prema svojim radnim obvezama i prema svim osobama s kojima dolaze u kontakt, štiteći imovinu i ugled Doma.

Radnicima Doma nije dopušteno koristiti sredstva i imovinu Doma za neodgovarajuće svrhe, za osobnu korist niti primati ili tražiti poklone i usluge od učenika, roditelja/staratelja ili davati usluge čija bi svrha bila pribavljanje osobne materijalne koristi.

9. Načelo povjerljivosti i zaštite podataka

Članak 11.

Nije dopušteno koristiti podatke pohranjene u evidencijama Doma radi stjecanja osobne koristi ili koristi trećih osoba.

Radnici Doma su obvezni poštovati povjerljivost i osigurati zaštitu podataka za koje su saznali na radu ili u vezi s radom i davati ih na korištenje samo ovlaštenim osobama, u skladu sa zakonom i drugim propisima o zaštiti podataka.

10. Načelo zakonitosti rada

Članak 12.

Svi radnici Doma trebaju poštivati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske i svojim radom i ponašanjem omogućiti primjenu propisa prema svima u Domu pod jednakim uvjetima.

Od svih radnika Doma očekuje se postupanje u skladu sa zakonima i propisima koji se odnose na djelatnost učeničkog doma i koji se tiču njihovih obveza kao radnika Doma.

III. PROFESIONALNOST ODGAJATELJA I STRUČNIH SURADNIKA

Članak 13.

Odgajatelji i stručni suradnici trebaju u obavljanju neposrednog odgojno-obrazovnog rada postupati profesionalno, primjenjujući stručno znanje i iskustvo u radu u skladu s važećim propisima, poticati stvaranje pozitivnog stava prema profesiji i pri tome biti otvoreni za suradnju.

U nastojanju da unaprijede učinkovitost i kvalitetu svog neposrednog odgojno-obrazovnog rada, odgajatelji i stručni suradnici trebaju stalnim usavršavanjem postizati visoku razinu profesionalnosti i stručnosti, stjecati potrebna znanja, vještine i iskustvo koji udovoljavaju zahtjevima za stjecanje odgovarajućih diploma, uvjerenja, licenci ili drugih ciljeva kojima je program usavršavanja namijenjen.

Svaki odgajatelj i stručni suradnik mora se trajno uključivati u različite oblike stručnog usavršavanja, a osobito onih organiziranih od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Agencije za odgoj i obrazovanje.

U svrhu razmjene znanja i vještina te interdisciplinarnog pristupa odgoju svaki odgajatelj i stručni suradnik treba surađivati s kolegama unutar Doma i izvan njega.

Članak 14.

Odgajatelji i stručni suradnici trebaju ukazivati na nestručne tvrdnje povezane sa strukom, izbjegavajući postupke koji bi potcijenili i obezvrijedili dostojanstvo drugih.

Svoje mišljenje o stručnim pitanjima mogu izreći na sjednicama stručnih tijela, ako je to uvjerenje utemeljeno na znanstvenoj istini i kritičnosti.

Članak 15.

Odgajatelji i stručni suradnici su dužni sudjelovati u aktivnostima Doma, u skladu sa svojim stručnim kompetencijama i dobivenim radnim zadacima.

Članak 16.

U obavljanju odgojno-obrazovnog rada odgajatelji i stručni suradnici dužni su odgovorno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima i njihovim obiteljima (profesionana tajna).

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u Domu, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

IV. ODNOS PREMA UČENICIMA

Članak 17.

Odgajatelji i stručni suradnici kod učenika moraju poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup obvezama u Domu.

Članak 18.

Odgajatelji i stručni suradnici dužni su s učenicima uspostaviti odnos međusobnog povjerenja i uvažavanja, uz poštivanje njihovih osobnosti, sloboda i prava, uz čuvanje svoga dostojanstva i izbjegavanja suviše bliskosti s učenicima. Zabranjeno je iskorištavanje učenika, diskriminacija, vrijeđanje njihova dostojanstva i zloupotreba bilo koje druge vrste.

Članak 19.

Odgajatelji i stručni suradnici trebaju čuvati svoje dostojanstvo i dostojanstvo svojih kolega, a svojim ponašanjem moraju odgojno utjecati na učenike.

V. ODNOS PREMA RODITELJIMA

Članak 20.

U komunikaciji s roditeljima/starateljima odgajatelji i stručni suradnici trebaju postupati profesionalno, korektno i susretljivo, pridržavajući se osnovnih pravila dobrog ponašanja i opće kulture.

Svaki odgajatelj i stručni suradnik treba upoznati roditelje/staratelje sa svrhom i ciljem odgoja i obrazovanja i s odgojnim ili obrazovnim potrebama djeteta. Ako je učeniku potrebna dodatna stručna pomoć, uputiti roditelje/staratelje na odgovarajuće stručne ustanove.

Svaki odgajatelj i stručni suradnik treba naglasiti povjerenje u odnosu učenik – roditelj – odgajatelj/stručni suradnik.

Prema osobama s posebnim potrebama, kao i prema osobama s invaliditetom, te trudnicama treba postupati s povećanom pažnjom.

VI. ODNOS PREMA KOLEGAMA

Članak 21.

Među odgajateljima i stručnim suradnicima trebaja vladati stvaralačka atmosfera i vrhunski profesionalni odnos prema radu.

Međusobni odnos treba se temeljiti na kolegijalnosti, međusobnom uvažavanju, poštivanju znanja, stručnosti i osobnog dostojanstva, na pomoći i stvaralačkoj suradnji, te na profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Članak 22.

Odgajatelji i stručni suradnici ne smiju direktno ili indirektno povrijediti stručni ugled, napredovanje ili rad drugog odgajatelja ili stručnog suradnika.

U otvorenoj kritici rada drugog odgajatelja i stručnog suradnika treba biti suzdržan, imajući u vidu nadležna tijela (Odgajateljsko vijeće, Stručne aktive) kao primjerena mjesta za stručne rasprave i kritiku.

VII. ODNOS RADNIKA OPĆENITO

Članak 23.

U međusobnim odnosima treba se iskazati uzajamno poštovanje, povjerenje, pristojnost, strpljenje i suradnja.

Ne smije se druge ometati u obavljanju njihovih poslova.

VIII. ODNOS PREMA INSTITUCIJI

Članak 24.

Radnici i korisnici Doma dužni su poštovati hijerarhiju zvanja, ovlaštenih pojedinaca i kolegijalnih tijela u Domu.

Članak 25.

Ucjene i pritisci, mito i korupcija i svi drugi oblici nečasnih utjecaja koji vode kršenju stručnih kriterija, predstavljaju najgrublju povredu pravila ponašanja u odgoju i obrazovanju te time direktno bacaju tamnu mrlju na ugled institucije.

Članak 26.

Usvajajući načela ovog Etičkog kodeksa, radnici se obvezuju na njihovo dosljedno provođenje uvijek i isključivo u interesu ugleda Doma, svog ugleda i dostojanstva, a i ugleda i dostojanstva učenika, kako bi se sačuvala vrhunska pozicija ove odgojno-obrazovne institucije u Rijeci, regiji i državi.

IX. ODNOS PREMA DRUGIM INSTITUCIJAMA

Članak 27.

U odnosima prema osnivaču, tijelima državne uprave, ustanovama i drugim institucijama potrebno je težiti svrhovitoj suradnji.

X. JAVNI NASTUP

Članak 28.

U svim oblicima javnih nastupa u kojima predstavlja Dom, svaki radnik treba iznositi stajališta Doma u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem, odredbama Etičkog kodeksa te paziti na osobni ugled i ugled Doma. Kod javnih nastupa u kojima radnik ne predstavlja Dom, a koji su tematski povezani s Domom, radnik je dužan naglasiti da iznosi osobno stajalište.

XI. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 29.

Radnici Doma dužni su, svako u okvirima svoje nadležnosti, brinuti se za ostvarenje i unapređenje etičkih standarda u Domu i provedbu Etičkog kodeksa. Radi savjetovanja, vezano uz pitanja ostvarenja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda, u Domu se osniva Etičko povjerenstvo. Etičko povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa.

Članak 30.

Etičko povjerenstvo imenuje ravnatelj uz suglasnost Odgajateljskog vijeća, na rok od četiri godine. Etičko povjerenstvo ima tri člana, od toga 2 iz reda Odgajateljskog vijeća, a 1 iz reda ostalih radnika.

Povjerenstvo između sebe bira predsjednika javnim glasanjem.
Etičko povjerenstvo bit će imenovano u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Etičkog kodeksa.

XII. PRITUŽBE NA NEPOŠTIVANJE ETIČKOG KODEKSA

Članak 31.

Korisnici usluga i radnici Doma mogu se pisanim putem obratiti ravnatelju Doma i ukazati na ponašanje radnika Doma koje je protivno odredbama ovog Etičkog kodeksa. Zahtjev za pokretanje postupka treba biti podnesen u pismenom obliku, obrazložen i argumentiran, te potpisan od strane podnositelja.
Ravnatelj Doma prosljeđuje pritužbu Etičkom povjerenstvu.

Članak 32.

Nakon primitka zahtjeva predsjednik Etičkoga povjerenstva saziva sastanak Povjerenstva u roku 3 dana od dana primitka zahtjeva.
Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti.
Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnome slučaju, Povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenje od zainteresiranih osoba.
Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenoga radnika Doma, tom radniku mora se omogućiti izjašnjavanje o navodima i iznošenje svojih argumenta.
Etičko povjerenstvo Doma svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja podnositelja zahtjeva i drugih osoba.
Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj inicijativi.
Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, povjerenstvo će tu okolnost navesti u svojem mišljenju te se ograničiti na davanje stajališta o načelnome pitanju.
Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenoga ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkoga kodeksa, etičko povjerenstvo dužno je svoje mišljenje dati o sukladnosti s tim odredbama, no povjerenstvo je ovlašteno mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Etičkoga kodeksa.

Članak 33.

Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku 15 dana od dana primitka zahtjeva.
Ako je povjerenstvo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti taj se rok računa od njihova primitka, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva.

Rokovi iz stavka 1. i 2. ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima u Domu nema aktivnosti.

Članak 34.

Mišljenje povjerenstva mora sadržavati sljedeće:

- opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo,
- navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva povjerenstvo uzelo u obzir,
- stajalište povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne,
- razloge za mišljenje povjerenstva,
- podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.

Ako je mišljenjem utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkoga kodeksa, ono može sadržavati i:

- ocjenu povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem,
- stajalište povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom i/ili o mjerama koje bi mogle doprinijeti da do takvih povreda ubuduće ne dolazi.

Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi povjerenstva koji su imali različito stajalište od većine, ovlašteni su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje povjerenstva.

Iznimno, ako povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može donijeti mišljenje, predsjednik povjerenstva je dužan o tome izvijestiti podnositelja u roku 15 dana, te detaljno navesti razloge za ne donošenje mišljenja.

XIII. UPOZNAVANJE RADNIKA S ETIČKIM KODEKSOM

Članak 35.

Ravnatelj Doma, ili po njemu ovlaštena osoba, dužna je sve radnike upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.

Radnici koji zasnivaju radni odnos moraju, prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa i potpisom potvrditi da će ga se pridržavati.

XIV. JAVNOST ETIČKOG KODEKSA

Članak 36 .

Ovaj Etički kodeks objavljuje se na oglasnoj ploči Doma i na mrežnoj stranici Doma.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Ovaj Kodeks može se mijenjati i dopunjavati samo na način i u postupku po kojem je donesen.

Članak 38.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmi dan od objave na oglasnoj ploči Doma.

Članak 39.

Danom stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti prestaje važiti Etički kodeks od 27.02.2009. godine (KLASA: 003-05/09-01/05; URBROJ: 2170-56-01-09-01).

Predsjednica Domskog odbora:

Elizabeta Galić-Papić, mag.psych., v.r.

Ovaj Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Doma 09.06.2015. godine, a stupio je na snagu dana 17.06.2015. godine.

Ravnatelj:

Ilija Trkulja, prof., v.r.

KLASA: 003-05/15-01/06
URBROJ: 2170-56-01-15-01